

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

Biroul permanent al Senatului
Bp. 495 / 7.12.2011

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
SENAT
495 / 12.12.2011

2725
28.11.2011

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată „*Lege privind protecția copiilor ai căror părinți sunt plecați temporar în străinătate*”, inițiată de 11 deputați – Grupul parlamentar al PD-L (Bp. 495/2011).

I. Principalele reglementări

Această propunere legislativă are ca obiect de reglementare „*cadrul legal privind respectarea, promovarea și garantarea drepturilor copiilor ai căror părinți sunt plecați în străinătate*”.

În acest scop, inițiativa legislativă reglementează, în principal, următoarele:

- stabilirea unor principii de bază;
- drepturile și obligațiile reprezentantului legal;
- încredințarea, monitorizarea și evaluarea minorului;
- obligațiile primăriilor locale;
- obligațiile unităților de învățământ locale;
- sancțiunile aplicabile.

II. Observații

1. Referitor la **art. 3 lit. f)** din propunerea legislativă, menționăm faptul că Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului nu mai există, aceasta fiind reorganizată prin *Legea nr. 329/2009 privind reorganizarea unor autorități și instituții publice, raționalizarea cheltuielilor publice, susținerea mediului de afaceri și respectarea acordurilor-cadru cu Comisia Europeană și Fondul Monetar Internațional, cu modificările ulterioare*, devenind Autoritatea Națională pentru Protecția Familiei și a Drepturilor Copilului prin comasare cu Agenția Națională pentru Protecția Familiei.

2. Cu privire la **art. 5 și art. 6**, în ceea ce privește „nominalizarea” persoanei care ar urma să ia în îngrijire copilul, menționăm că, potrivit **art. 265 din noul Cod civil**, *„Toate măsurile date prin prezenta carte în competența instanței judecătorești, toate litigiile privind aplicarea dispozițiilor prezentei cărți, precum și măsurile de ocrotire a copilului prevăzute în legi speciale sunt de competența instanței de tutelă”*.

În același spirit, al controlului judecătoresc asupra modului de exercitare a autorității părintești, **art. 506** prevede *„Cu încuviințarea instanței de tutelă părinții se pot înțelege cu privire la exercitarea autorității părintești sau cu privire la luarea unei măsuri de protecție a copilului, dacă este respectat interesul superior al acestuia. Ascultarea copilului este obligatorie, dispozițiile art. 264 fiind aplicabile”*. Prin urmare, desemnarea persoanei care va avea în grijă copilul, doar prin înțelegerea între părinți și acea persoană, fără controlul judiciar (doar în fața asistentului social) nu este conformă cu sistemul și concepția legislativă actuală.

3. Referitor la **art. 6 alin. (3)**, în ceea ce privește acordul persoanei propuse de părinte pentru a avea grijă de copil nu poate fi decât „autentificat” la notar, iar nu „legalizat”.

Referirea la părinții biologici nu este corectă în context. Această noțiune se folosește numai în opoziție cu părintele adoptator, în *Legea nr. 273/2004 privind regimul juridic al adopției, republicată, cu modificările ulterioare*, sau pentru a face referire la filiația copilului; or, în **art. 6** al inițiativei legislative, dimpotrivă, măsura temporară a creșterii copilului de o altă persoană trebuie să aibă loc până la întoarcerea în țară a „părintelui” indiferent dacă filiația rezultă din raporturi biologice sau din adopție. Rezultă, așadar, că s-ar impune definirea sferei de aplicare a legii prin referire la părinții plecați la muncă, indiferent cum este stabilită filiația copilului. Aceeași observație este valabilă și pentru **art. 11 alin. (3)** din propunerea legislativă.

4. La **art. 7** al inițiativei legislative, inițiatorii folosesc noțiunea de „încredințare”, fără a o defini din punct de vedere al conținutului juridic. Odată cu intrarea în vigoare a *noului Cod civil*, această noțiune, care era utilizată în *Codul familiei*, nu se mai folosește.

5. În ceea ce privește **art. 9** din propunerea legislativă, nu rezultă căror autorități locale aparține, din punct de vedere teritorial, competența de a analiza „dosarul”. Unitatea teritorială „unde se află” copilul trebuie să fie, în realitate, aceea „în care domiciliază sau unde are reședința copilul”. Aceeași observație o reiterăm și pentru **art. 12**.

Totodată, între **art. 9 alin. (1)** și **art. 5 alin. (1)**, considerăm că există o necorelare, căci termenul de verificare al dosarului are aceeași durată cu termenul dinaintea plecării părintelui în care trebuie să depună dosarul. Prin urmare, în ipoteza în care s-ar constata neîndeplinirea condițiilor prevăzute la **art. 7**, părintele ar trebui să-și anuleze plecarea.

6. **Art. 10** instituie interdicția pentru părinți de a părăsi „domiciliul” din țară dacă nu îndeplinesc condițiile prevăzute la **art. 9**, însă acest articol nu prevede nicio condiție cu privire la părinți, ci stabilește atribuția de a verifica îndeplinirea condițiilor pe care trebuie să le îndeplinească persoana desemnată, în sarcina autorităților locale și soluțiile în funcție de situația constatată.

Totodată, semnalăm faptul că **art. 10** instituie o adevărată limitare a libertății individuale, mai gravă chiar decât măsura preventivă a „obligării de a nu părăsi localitatea” (**art. 136 lit. b**) din Codul de procedură penală). În mod evident, o asemenea măsură, nejustificată de existența vreunor indicii de săvârșire a unei fapte penale, este inadmisibilă.

7. Referitor la **art. 11** al inițiativei legislative, semnalăm faptul că nu rezultă cine suportă costurile serviciilor ce ar fi incluse în planul de servicii și, în cazul în care ar fi suportate de autoritatea publică, care sunt sursele de finanțare.

8. În ceea ce privește **art. 13** din propunerea legislativă, Menționăm că mutarea copilului într-un centru de plasament nu se face la inițiativa directorului Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC), ci la „sesizarea”, deoarece este vorba despre investirea cu o obligație legală, nu despre exercitarea unui drept.

La **alin. (2)** al aceluiași articol se face referire la măsura prevăzută la **art. 12 alin. (1)** (care este, de altfel, singurul alineat al **art. 12**), deși **art. 12** nu prevede nicio măsură, ci doar sugerează legătura cu măsurile de protecție

specială reglementate de *Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, cu modificările ulterioare*.

Art. 13 alin. (2), prin care se încearcă definirea unor forme de abuz, excede sferei de reglementare a propunerii legislative. Copiii supuși unor forme de abuz, care, în cele mai multe din formele enumerate, îmbracă aspectul unor fapte penale dintre cele mai grave – de la loviri, rele tratamente aplicate, la tortură – sunt protejați prin măsuri de protecție reglementate de *Legea nr. 272/2004*. Conținutul **art. 13 alin. (2)** nu este nici potrivit obiectului de reglementare, nici complet.

De altfel, noțiunea de abuz este generic și cuprinzător definită în art. 89 alin. (1) din *Legea nr. 272/2004*, potrivit căruia „*Prin abuz asupra copilului se înțelege orice acțiune voluntară a unei persoane care se află într-o relație de răspundere, încredere sau de autoritate față de acesta, prin care este periclitată viața, dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală sau socială, integritatea corporală, sănătatea fizică sau psihică a copilului*”.

9. Referitor la **art. 11** și **art. 14**, stabilirea unor obligații, precum aceea de evaluare lunară, consiliere lunară, vizite săptămânale, participare la cursuri nu sunt, în opinia noastră, viabile nici din perspectiva autorităților care ar trebui să le realizeze, nici din cea a persoanelor care îngrijesc copilul, și nici chiar a copilului.

10. Nu se înțelege care este conținutul juridic al noțiunii de „monitorizare” a părinților, menționată în **art. 15**, în ce constă, care sunt drepturile și obligațiile conferite primăriei (primarului) și care sunt drepturile, limitările acestora și obligațiile părinților monitorizați. Opinăm că o asemenea măsură riscă să aducă atingere unor drepturi fundamentale – libertatea și viața privată.

11. În ceea ce privește **art. 22**, problema inițierii programelor de protecție a minorilor de către Serviciul Public de Asistență Socială (SPAS) și DGASPC nu constă în lipsa dreptului de a le desfășura, ci în modul de îndeplinire a acestei obligații de către instituțiile respective în raport cu finanțarea de care beneficiază.

Trimiterea la *Hotărârea Guvernului nr. 617/2008* este greșită, deoarece obiectul acesteia este „*aprobarea programelor de interes național în domeniul protecției drepturilor copilului pentru perioada 2008-2009*”, deci este un act normativ cu aplicabilitate limitată, care a și expirat.

12. Referitor la **art. 23**, semnalăm faptul că, potrivit art. 65 alin. (4) din *Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare*, „*Planurile-cadru și programele școlare pentru disciplinele/domeniile de studiu, respectiv modulele de pregătire obligatorii din învățământul preuniversitar sunt elaborate de către instituțiile și organismele abilitate ale Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului și se aprobă prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului*”.

Prin urmare, SPAS nu poate fi obligat să organizeze cursuri de legislație în unitățile de învățământ, atâta vreme cât astfel de cursuri nu sunt cuprinse în programele școlare, în conformitate cu *Legea nr. 1/2011*.

13. Nu în ultimul rând, menționăm faptul că, în prezent, se află în procedură de dezbatere parlamentară, la Camera Deputaților, în calitate de Cameră decizională, o inițiativă legislativă similară intitulată „*Lege privind protecția minorilor ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate*” (Plx. 374/2009), inițiată de 5 senatori aparținând Grupului parlamentar al PD-L, inițiativă ce a fost adoptată de către Senat, în calitate de prima Cameră sesizată în data de 30.06.2009 și cu privire la care Guvernul a elaborat un punct de vedere *favorabil cu amendamente*.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei propuneri legislative în forma prezentată.**

Cu stimă,

Emil BOC

Domnului senator PETRU FILIP
Vicepreședinte al Senatului
Președintele interimar al Senatului